

PROTEST ANO, ALE BEZ NÁSILÍ, RASISMU A XENOFOBIE

Situace v Evropě

V posledních letech jsme svědky tzv. „uprchlické krize“. Velké množství uprchlíků ze zemí, kde zuří válka jako je Irák, Sýrie a Afganistan utíkají do Evropy. Malý zlomek i do Ameriky a Austrálie¹. Další migranti utíkají zejména z Afrických zemí, kde sice oficiální válečný konflikt neprobíhá, ale je zde chudoba, špatné sociální podmínky, zvýšená kriminalita nebo klimatické změny. O této skupině lidí hovoříme jako o ekonomických migrantech. Cílovou zemí uprchlíků a migrantů je zejména Německo se svým sociálním systémem, ale také Švédsko, Rakousko, Francie, Velká Británie, Nizozemí a Belgie². Při lektorské činnosti v souvislosti s uprchlickou krizí, bych si nikdy nedovolil žákům 8 a 9 tříd nebo nižších ročníků SŠ a gymnázií tvrdit: **„nemějte svůj vlastní názor (mnohdy však velmi radikálně převzatý od rodičů), nechoďte s rodiči protestovat na oznámené akce (pokud to charakter akce dovolí) a od 18 let nepořádejte shromáždění či demonstrace“**.

Mladý člověk je ve svých názorech velmi radikální. Bližší mu jsou jednoduchá řešení než zdlouhavá řešení za účelem vyhledání příčiny. Je to ve věku 14 – 25 let úplně normální a mnozí jsme si tímto procesem (obdobím vzdoru) prošli. Aktivisté z prostředí tzv. krajní pravice a dnes i mnozí populističtí aktivisté nejen, že mají stejné názory jako mnozí mladí lidé (jsou jim velmi blízká jednoduchá řešení po vzoru 20 a 30 let minulého století), ale mladého člověka k prosazení svých cílů potřebují. Rovněž potřebují „davy lidí“. V dnešní době se tak na jejich akcích sejde i několik generací. K šíření nenávisti a strachu poté přispěje i davová psychóza. Také podpora radikálního řešení i ze strany některých vysokých politických činitelů. Což podotýkám je novinka poslední doby. „Obyčejným lidem a politikům“ již přestává vadit účast na akcích pořádaných extremisty nebo radikálními populisty.

Protest bez nenávisti, rasismu a xenofobie

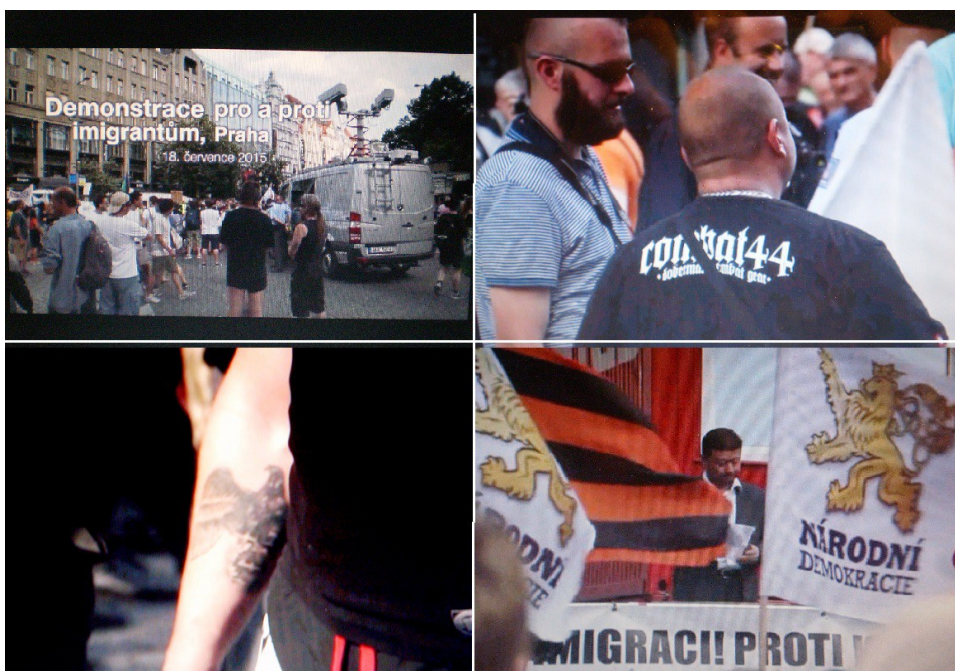
„Můžeme vyjádřit protest proti dění ve společnosti, což nám zaručuje Listina základních práv a svobod, ale za podmínky, že nebudeme popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů. Dále se nebudeme dopouštět násilí nebo hrubé neslušnosti. A nakonec jinak porušovat ústavu a zákony (trestní zákoník)“. ***Z tohoto důvodu v rámci primární prevence apelují na všechny pracovníky ve školství a pracovníky souvisejících profesí: „vysvětlíte dětem a mládeži, že je normální v demokratické společnosti vyjádřit svůj názor a využít svobody projevu. Avšak, proč by měl člověk svou přítomností na shromáždění či demonstraci podporovat zároveň i některé osobnosti, kterým nevádí přítomnost i bývalých či současných neonacistů, neofašistů a zástupců radikálního extremistického spektra !“***

Není to problém jen v naší zemi, ale v celé Evropě. Lidé by rádi vyjádřili svůj nesouhlas s ekonomickými migranty a politikou EU. Nic špatného, obhajují a prosazují svůj názor a je splněna oznamovací povinnost. Na demonstraci se však záhy objeví i osobnosti z prostředí blízkému neonacistickému či neofašistickému hnutí. Uvedu příklad. V Praze proběhlo několik akcí (oznámených) proti uprchlíkům. Na těchto akcích pořádaných i některými známými osobnostmi či dokonce poslanci vlály prapory několika neoficiálních organizací blízkým neofašistického hnutí, prapory v barvách Ruských separatistů, prapory a transparenty politických stran z kraje politického spektra

¹ Austrálie je však známa velmi přísným migračním zákonem

² Během psaní tohoto příspěvku však může dojít ke změnám a to zejména v souvislosti se změnami legislativy v uvedených zemích.

podporovaných v minulosti i v současnosti neonacisty. Stačí se podívat na obrázek ze zmíněné demonstrace:

- a) *Combat 44, tričko oblíbené mezi neonacisty, fotbalovými chuligány*
- b) *tetování – Říšská orlice s Vlčím hákem (oblíbené u neonacistů)*
- c) *pruhovaná vlajka v barvách Ruských separatistů*
- d) *Národní demokracie – Ne Bruselu! – neonacisté, antisemité.*

Na demonstraci byli přítomni prokazatelně neonacisté a osoby, které lze zařadit mezi extremisty. **Závěr: protest ano, bez podpory neonacismu, neofašismu a populismu.**

Demokratický protest a náboženství

Podle Listiny základních práv a svobod,³ je nám zaručena svoboda projevu a právo na informace. Zároveň má každý právo⁴ vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Nyní mi však dovoluňte upozornit na důležité skutečnosti. Právo na pokojné **shromáždění lze i omezit**⁵ zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu.

Co se týká náboženství, tak nesnášenlivost a nenávisť nic nevyřeší. Přesto bych si dovolil jedno doporučení. Podle Listiny základních práv a svobod nesmíme popírat či omezovat právo na náboženské vyznání. V souvislosti s uprchlickou krizí však dochází k tomu, že do Evropy putují zejména muslimové. Na jednu stranu **mají právo** na náboženské vyznání a to i dle Úmluvy z roku 1951 o právech uprchlíků a Protokolu z

3Předpis č.2/1993, Hlava druhá, lidská práva a základní svobody, oddíl druhý, politická práva čl.17 odst.1)

4Předpis č.2/1993, Hlava druhá, lidská práva a základní svobody, oddíl druhý, politická práva čl.17 odst.2)

5Předpis č.2/1993, Hlava druhá, lidská práva a základní svobody, oddíl druhý, politická práva čl.19 odst.2)

roku 1967. Zároveň však také **mají povinnosti** o kterých se moc nehovoří. Například přizpůsobit se zvyklostem a kultuře dané země. Po konzultaci s některými religionisty bych však rád hovořil o tom, že výklad každého náboženství může být v mnoha případech chybný (dá se zneužít). Čehož využívají v současné době zejména radikální islamisté. Jako příklad lze uvést popravování zajatců. Muslimské právo toto zakazuje! Příkladů by se dalo použít více. Rovněž při špatném vyložení Koránů či jiného svatého písma dochází ke skutečnostem, které jsou pro nás nepřijatelné. Narážím v tomto případě na muslimské zákony, které z našeho pohledu omezují práva žen. Také některé středověké tresty jsou pro naši kulturu rovněž nepřijatelné. Opět by se našlo mnoho dalších příkladů. Musím však podotknout, že s mým názorem nemusí souhlasit mnoho lidsko-právních aktivistů a muslimů samotných. V souvislosti s Islámem i jiným náboženstvím⁶ **musíme odsoudit veškeré projevy radikalismu, tedy i činnost ISS (Islámského státu) a jemu podobným teroristickým organizacím a hnutím.** Zároveň ctíme právo na náboženské vyznání a však s odmítnutím některých pro naši kulturu nepřijatelných projevů, zapříčiněných špatným výkladem Koránu či jiného svatého písma. Samozřejmě ke špatnému výkladu jakéhokoliv zákona, náboženství, předpisu či jiné normy může dojít s motivem i bez něho.

RADY A DOPORUČENÍ

- seznámit děti a mládež z ústavní možnosti protestu, ale upozornit za jakých podmínek
- seznámit děti a mládež z pojmy Uprchlík (možnost azylu) a Ekonomický migrant(nemá právo na azyl)
- vysvětlit pojmy: neonacista, neofašista, populist, anarchista apod.
- doporučuji nastudovat pojmy: migrace, migrační politika, Dublinský systém, relokace, nelegální migrant, azylová politiky apod. (zdroj: MV ČR (<http://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>))
- doporučuji nastudovat pojmy: džihád (malý a velký) a Šarí‘a
- upozornit na právní aspekty extremismus a kriminality z nenávisti, přiměřeně k věku
- nastudovat si Úmluvu o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a související Protokol o uprchlících z roku 1967 a vypíchnout nejen práva, ale i povinnosti uprchlíků
- diskutovat o problematice náboženství. V žádném případě nezapírat některé nepřijatelnosti v náboženství (zejména u nereformovaných náboženství)
- hovořit o změně (doplnění) Metodického pokynu MŠMT o rizikovém chování, příloha č.9
- zvýšit primární prevenci se zaměřením na problematiku extremismu a kriminality z nenávisti
- i přes namáhavou, odpovědnou a časově náročnou práci pedagogů doporučuji jednou za čtvrtletí nahlédnout do Zprávy o extremismu MVČR
- před účastí na oznámené demonstraci nebo shromážděním si doporučuji tzv. „vygooglovat“ osobu oznamovatele. Je zde možnost zjištění, že v minulosti byla oznámená obdobná akce problematická a docházelo na ní k protiprávnímu jednání.

Na závěr mi dovoluji konstatovat, že sám mám pochybnosti o zvládnuté situaci s uprchlickou krizí. V mnoha zemích neprobíhá povinná lustrace osob na útěku a tak je zvýšeno nebezpečí vpuštění radikálů a teroristů do Evropy. Uprchlík utíkající před válkou by měl požádat o azyl v první zemi, kde válka neprobíhá, což v žádném případě

⁶(velmi důležitá poznámka, z důvodu možného obvinění ze zaujatosti)

není Německo, Švédsko či Francie s Velkou Británií. Přesto jsem se pokusil osvětlit problémy, které mohou přivést naši mládež do problémů a zároveň na ně reagovat. Přitom se také domnívám, že: „Evropa není nafukovací“.

V Praze dne 1.3.2016

Bc. David Lebeda
předseda Imperativ,z.s.